

Dosarul nr. 1ra-1578/2022

1-16212634-01-1ra-29112022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Talpă Boris,

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Mânăscuță Igor

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul declarat de către avocatul Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Burlacov Denis, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Burlacov Denis XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 20.03.2020 - 24.01.2022;

Instanța de apel: 01.03.2022 - 13.06.2022;

Instanța de recurs: 29.11.2022 - 05.03.2024.

Asupra recursului în cauză, completul de judecată

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 24 ianuarie 2022, **Burlacov Denis XXXXX** a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (1), art. 191 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință, **Burlacov Denis XXXXX** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

A fost dispus de a nu se da curs acțiunii civile înaintate de Cheosea Ivan către Burlacov Denis privind încasarea sumelor de:

- 68 000 (șaizeci și opt de mii) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune;
- 20 000 (douăzeci de mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

A fost dispus de a nu se da curs acțiunii civile înaintate de Parpulov Gheorghe către Burlacov Denis privind încasarea:

- 58 500 (cincizeci și opt de mii cinci sute) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune;

- 3 122 (trei mii una sută douăzeci și doi) lei, cu titlu de dobândă, pentru întârzierea executării obligației;

- 100 000 (una sută mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

S-a dispus încasarea din contul lui Burlacov Denis în beneficiul statului suma de **10 500 (zece mii cinci sute) lei**, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare. Suma de **473,89 (patru sute șaptezeci și trei, 89) lei** suportată în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală a fost lăsată în bugetul statului.

În privința corpurilor delictive:

1) s-a dispus returnarea după apartenență lui Cheosea I.I. mijlocul de transport de marcă „Opel Vivaro” n.î.s. XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) și pașaportul tehnic pentru mașina specificată;

2) s-a dispus păstrarea la materialele cauzei penale polița, contractul de asigurare obligatorie, șapte viniete pentru autoturismul de marcă „Opel Vivaro”, n.î.s. XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria);

3) s-a dispus păstrarea la materialele cauzei penale procura nr. 17501 din 12.12.2013, procura nr. 9762 din data de 07.07.2014 și extrasele din contul bancar ce aparțin lui Cheosea Ivan.

1.1. De către organul de urmărire penală, lui Burlacov Denis i s-a înaintat învinuirea pentru faptul că, după ce acesta a primit spre folosire automobilul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) în baza procurii notariale nr. 17501 din 12.12.2013, fiind indicat eronat că a fost autentificată de către notarul raionului Șumen din Republica Bulgaria, Valentin Vîcov, într-una din zilele de la sfârșitul lunii septembrie a anului 2014, data exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în municipiul Ceadâr-Lunga, în scop de profit, din interes material, a înstrăinat autoturismul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX, fără acordul proprietarului Parpulov Gheorghe, lui Cheosea Ivan cu suma de 63 000 lei, fără a avea împuternicire legală în acest sens și nerestituind costul autoturismului indicat proprietarului. Astfel, Burlacov Denis a însușit bunurile date, cauzându-i lui Parpulov Gheorghe o daună materială considerabilă în mărime de 3 000 de euro, echivalentă sumei de 53785,8 lei, în baza cursului Băncii Naționale a Moldovei de 17,92 lei pentru 1 euro.

Acțiunile inculpatului, au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în baza art. 191 alin. (1) Cod penal, *delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, care a produs daună considerabilă.*

De către organul de urmărire penală, lui Burlacov Denis i s-a mai înaintat învinuirea și pentru faptul că, acționând din intenții meschine, în scopul obținerii ilegale a proprietății altei persoane prin înșelăciune, având în prealabil convenit verbal cu Cheosea Ivan să vândă ultimului autoturismul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX

(înregistrată în Republica Bulgaria) pe care a deținut-o în baza procurii notariale eliberate de proprietarul autoturismului Parpulov Gheorghi, într-una din zilele de la sfârșitul lunii septembrie a anului 2014, data exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în orașul Ceadâr-Lunga pe strada Lomonosov, în apropierea sucursalei „Moldova-Agroindbank” a primit de la Cheosea Ivan mijloace bănești în sumă de 63 000 lei, iar în schimb i-a transmis autoturismul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) și procura perfectată fals cu nr. 9762 din 07.07.2014, în care se menționează că proprietarul autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) Parpulov Gheorghi transmite autoturismul susmenționat pentru folosire lui Cheosea Ivan, fiind indicat eronat că a fost autentificată de notarul Republicii Bulgaria Valentin Vîcov, convingându-l pe Cheosea Ivan că procura vizată este un document care confirmă faptul înstrăinării lui autoturismul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX. Prin așa mod, inculpatul l-a înșelat pe Cheosea I. și a însușit de la cel din urmă mijloace bănești în mărime de 63 000 lei, în urma cărui fapt i-a cauzat lui Cheosea Ivan o daună materială considerabilă.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, escrocheria, adică *sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare a unei sau multor persoane prin emiterea unui fapt fals ca adevărat, sau prin încheierea unui act juridic, a cărui finalizare este determinată de acțiuni frauduloase sau rău intenționate care au cauzat daune considerabile.*

1.2. Pentru a se pronunța, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Burlacov Denis, acționând din intenții meschine, în scopul obținerii ilegale a proprietății altei persoane prin înșelăciune, având un acord verbal prealabil stabilit cu cet. Cheosea Ivan cu privire la vânzarea ultimului a autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) pe care îl deținea în baza procurii notariale cu nr. 17501 din 12.12.2013, autentificată de notarul raionului Șumen din Republica Bulgaria Valentin Vîcov, eliberată acestuia de către proprietarul autoturismului Parpulov Gheorghi, într-una din zilele de la sfârșitul lunii septembrie a anului 2014, data exactă în cursul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, într-un loc neidentificat, a fost perfectată procura falsificată cu nr. 9762 din 07.07.2014, în care este indicat că proprietarul autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) Parpulov Gheorghi transmite autoturismul susmenționat pentru folosire lui Cheosea Ivan, fiind indicat eronat că a fost autentificată de notarul Republicii Bulgaria Valentin Vîcov. După ce s-a folosit de procura vizată la înstrăinarea autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX lui cet. Cheosea Ivan, convingându-l pe ultimul că procura vizată este un document care confirmă faptul înstrăinării de către proprietarul Parpulov Gheorghi a autoturismului susmenționat celui din urmă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, adică *confeccionarea, deținerea și folosirea documentului oficial fals, care acordă un drept.*

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată împotriva acesteia au declarat apel:

2.1. Procurorul care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Burlacov Denis să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (1), art. 191 alin. (1) și art. 361 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal, pe motivul expirării termenului prescripției de tragere la răspunderea penală a inculpatului.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a susținut că sentința pronunțată în cauza penală vizată este ilegală și neîntemeiată în partea achitării inculpatului Burlacov Denis în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (1) și art. 191 alin. (1) Cod penal, întrucât instanța nu a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv toate circumstanțele esențiale ale prezentei cauze penale, instanța acordând prioritate argumentelor părții apărării cu privire la existența unui litigiu civil.

În acest sens, prima instanță a conchis că pe episodul privind comiterea infracțiunii prevăzute la baza art. 191 alin. (1) Cod penal, între inculpat și partea vătămată Parpulov Gheorghe existau raporturi juridice civile ce decurg din tranzacția (contractul) de vânzare-cumpărare a autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare H2838BA.

Însă, apelantul a subliniat că această concluzie a primei instanțe este una eronată având în vedere că partea vătămată Parpulov Gheorghe și inculpatul Burlacov Denis nu au încheiat un contract de vânzare-cumpărare a autoturismului.

Conform art. 1108 alin. (1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să achite prețul convenit.

În speța dedusă judecății, din materialele cauzei, a fost stabilit cu certitudine că partea vătămată Parpulov Gheorghe, care este proprietarul autoturismului „Opel Vivaro” cu plăcuța de înmatriculare XXXXX, a perfectat doar o procură notarială cu nr. 17502 din 12.12.2013, împuternicindu-l astfel, pe cale legală pe Burlacov Denis de a dispune de dreptul posesiune și de folosire a autovehiculului.

În corespundere cu prevederile art. 315 alin. (1) Cod civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului, ceea ce denotă în mod evident că contractul de vânzare-cumpărare nu a fost încheiat. În acest sens, inculpatul Burlacov Denis nu era proprietarul mașinii specificate, prin urmare, toate acțiunile sale legate de înstrăinarea bunului cet. Cheosea Ivan au fost în mod evident ilegale și neîntemeiate.

Reieșind din împrejurările cauzei, dar și sensul juridic al normelor citate mai sus, procurorul a mai evidențiat că concluziile și formulările instanței de fond reținute în textul sentinței pronunțate, sunt neclare și contradictorii.

În acest sens, s-a arătat că instanța a formulat următoarea constatare: „În cauza analizată, inculpatul Burlacov Denis, după încheierea contractului de vânzare-cumpărare a autoturismului cu Parpulov Gheorghe, a devenit proprietarul de fapt al respectivului autoturism, al cărui dreptul de proprietate nu a fost perfectat în modul prevăzut de lege.”

Tot din conținutul sentinței primei instanțe se desprinde concluzia că: „Una dintre condițiile pentru înregistrarea oficială (legală) a dreptului de proprietate al lui Burlacov Denis asupra vehiculului specificat după încheierea actului juridic de vânzare-cumpărare a fost rambursarea integrală a contravalorii autoturismului convenit, iar până atunci, partea

vătămată Parpulov Gheorghe a perfectat procura pe numele inculpatului Burlacov Denis, potrivit căreia Burlacov D. a fost împuternicit numai cu dreptul de folosință asupra bunului mobil menționat”.

Dincolo de cele invocate în apel, acuzatorul de stat a mai menționat că din declarațiile părții vătămate Cheosea Ivan s-a constatat că la sfârșitul lunii septembrie anului 2014 el i-a transmis inculpatului Burlacov D.V. mijloace bănești în suma de 63 000 lei în contul autoturismului cumpărat de marca „Opel Vivaro” cu n.î. XXXXX (înregistrat în Republica Bulgaria), însă, indus în eroare de către inculpat, care i-a dat procura notarială falsă cu nr. 9762 din 07.07.2014, în cele din urmă a rămas fără mașină și fără mijloacele bănești care i le-a transmis lui Burlacov.

Din declarațiile date se confirmă prezența atât a laturii obiective, cât și a laturii subiective a componentei infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, întrucât inculpatul Burlacov Denis a acționat ilegal și cu rea-credință, conștientizând că a primit mijloace bănești de la Cheosea Ivan, fiind în cunoștință de cauză că pe viitor, Cheosea Ivan ar putea rămâne fără bunul înstrăinat, întrucât i-a prezentat celui din urmă procura notarială falsificată nr. 9762 din 07.07.2014.

Totodată, s-a menționat că inculpatul Burlacov Denis știa cu certitudine că adevăratul proprietar al mașinii, Parpulov Gheorghe, nu a fost prezent la perfectarea procurii discutate.

Concomitent, din analiza declarațiilor părții vătămate Parpulov Gheorghe, mai rezultă că, acesta fiind proprietarul autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu n.î.s. XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria), inițial a perfectat în privința inculpatului Burlacov Dennis procura notarială cu nr. 17501 din 12.12.2013, acordându-i inculpatului doar împuterniciri juridice de posesiune și folosință a autoturismului, fără dreptul de dispoziție (vânzare), până când inculpatul nu va achita autoturismul care i-a fost transmis spre posesie și folosință. Cu toate acestea, fără acordul și fără știrea părții vătămate, inculpatul a perfectat din numele său o procură notarială falsă din 07.07.2014, apoi la sfârșitul lunii septembrie a anului 2014, a vândut mașina cetățeanului Cheosea Ivan cu o sumă echivalentă cu 63 000 lei, însă, primind suma bănească necesară și având posibilitatea reală de a plăti părții vătămate nu a întreprins aceste acțiuni, iar mijloacele bănești transmise le-a însușit, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material semnificativ.

Aceste împrejurări atestă cu certitudine prezența în acțiunile lui Burlacov Denis atât latura obiectivă, cât și subiectivă a componentei infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (1) Cod penal.

În cele din urmă, apelantul a menționat că la pronunțarea sentinței, instanța nu a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității sale, precum și nu au fost examinate în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, toate circumstanțele relevante ale cauzei penale, ceea ce a determinat pronunțarea unei sentințe neîntemeiate și contradictorii.

2.2. Partea vătămată Parpulov Gheorghe, care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care inculpatul Burlacov Denis să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (1), art. 191 alin. (1), cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate.

În susținerea apelului, a invocat că în partea descriptivă a sentinței, instanța a ajuns la concluzia că între el și Burlacov Denis a avut loc o „înțelegere consensuală”. Însă, reieșind din concluzia dată, nu este clar care era motivul inculpatului de a falsifica o procură în sensul înstrăinării automobilului, care constituia obiectul înțelegerii consensuale stabilite între inculpat și partea vătămată, după cum a conchis prima instanță. Or, contractul de vânzare-cumpărare a automobilului nu poate fi încheiat printr-o simplă „strângere de mână”.

A reiterat că este necesar să fie examinată săvârșirea acțiunilor ilegale întreprinse de către Burlacov Denis sub formă de escrocherie prin prisma falsificării procurii, dându-i posibilitatea de a săvârși faptele prevăzute la art. 190 alin. (1), art. 191 alin. (1) Cod penal. Toate cele trei componente ale infracțiunii imputate lui Burlacov Denis urmează a fi examinate în ansamblu.

În afară de aceasta, a considerat că organul de urmărire penală nu a investigat eficient fapta infracțională prevăzută la art. 361 Cod penal, deoarece doar raportul de expertiză tehnico-legală, care stabilește că textul dactilografiat din procură a fost realizat pe un aparat electrografic (imprimanta laser), iar tipărirea s-a făcut cu o imprimantă cu jet de cerneală color nu este suficient pentru demonstrarea vinovăției inculpatului, fiind omisă împrejurarea că acesta a fost tras la răspundere penală și condamnat prin sentința Judecătorei Cahul în anul 2019 în baza art. 361 Cod penal.

2.3. Avocatul Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Burlacov Denis, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Burlacov Denis să fie achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii ce i se încredinează.

Contestând legalitatea sentinței pronunțate în partea stabilirii vinovăției și condamnării inculpatului în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, partea apărării a invocat că vinovăția lui Burlacov Denis în săvârșirea infracțiunii nominalizate, la etapa urmăririi penale nu a fost dovedită.

În primul rând, s-a arătat că fiind audiat Cheosea Ivan, acesta a declarat că în anul 2014 a procurat mașina de marcă „Opel Vivaro” de la clientul său, Burlacov Denis și s-a folosit de această mașină o perioadă îndelungată de timp. Denis a spus că mașina este a altcuiva, dar luând în considerație faptul că el s-a răsplătit cu proprietarul mașinii Parpulov Gheorghii, proprietarul va fi de acord să se adreseze la un notar pentru a elibera o procură pe numele lui Cheosea Ivan și va fi de acord să vândă mașina. Ulterior, Burlacov Denis a prezentat procura, astfel legalizându-se dreptul de folosință asupra mașinii.

Concomitent, Parpulov Gheorghii, care a fost audiat pe dosar în calitate de parte vătămată, a declarat că vecinul său, clientul său Burlacov Denis l-a rugat să-i vândă mașina de marcă „Opel Vivaro” în rate. Parpulov Gheorghii plănuia să vândă această mașină prin Burlacov Denis în cazul apariției unui client. Clientul său l-a informat pe Parpulov Gheorghii despre vânzarea mașinii. Partea vătămată nu a avut pretenții și nu a intervenit în vânzarea microbuzului. În afară de acestea, partea vătămată însăși a cerut prietenilor să scoată la vânzare microbuzul de marcă „Opel Vivaro” pe site-ul „www.999.md”.

De asemenea, din declarațiile părții vătămate a devenit cunoscut faptul că clientul său Burlacov Denis a achitat pentru procurarea autoturismului de marca „Opel Vivaro”, deoarece la momentul audierii părții vătămate, pe 22 iunie 2021, din spusele acestuia reiese că Burlacov Denis nu i-a rambursat integral datoria și urma să-i ramburseze lui Parpulov Gheorghii suma de 2 400 de euro. Dar mai târziu, partea vătămată a menționat că Burlacov Denis i-a dat 3 200 de euro, adică a stins datoria. Partea vătămată Parpulov Gheorghii nu a perfectat în scris calculele. El de asemenea a menționat că vânzarea mașinii lui Burlacov Denis nu a fost documentată sau perfectată în formă scrisă în nici un document.

Din împrejurările relatate prin declarațiile părții vătămate și cele ale inculpatului, reiese că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a documentului oficial fals, care acordă un drept.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 iunie 2022, apelul avocatului Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Burlacov Denis a fost respins ca nefondat.

S-au admis apelurile declarate de către procuror și de către partea vătămată Parpulov Gheorghii, cu casarea parțială a sentinței în privința lui Burlacov Denis XXXXX, în partea achitării în baza art. 190 alin. (1) Cod penal și în partea scoaterii de pe rol a acțiunii civile depuse de Cheosea Ivan către Burlacov Denis, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Burlacov Denis a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală, în legătură cu expirarea prescripției de trageră la răspundere penală.

S-a admis parțial acțiunea civilă depusă de Cheosea Ivan Ilie către Burlacov Denis, cu dispunerea încasării: **68 000 (șaizeci și opt de mii) lei**, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune; **10 000 (zece mii) lei**, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

S-a dispus restituirea proprietarului după apartenență mijlocul de transport de marcă „Opel Vivaro” n.î.s. XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) și pașaportul tehnic pentru mașina specificată.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Burlacov Denis, acționând din intenții meschine, în scopul obținerii ilegale a proprietății altei persoane prin înșelăciune, având în prealabil convenit verbal cu Cheosea Ivan să vândă ultimului autoturismul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) pe care a deținut-o în baza procurii notariale eliberate de proprietarul autoturismului Parpulov Gheorghii, într-una din zilele de la sfârșitul lunii septembrie a anului 2014, data exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în orașul Ceadâr-Lunga pe strada Lomonosov în apropierea sucursalei „Moldova-Agroindbank” a primit de la Cheosea Ivan mijloace bănești în sumă de 63 000 lei, iar în schimb i-a transmis autoturismul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) și procura perfectată falsă cu nr. 9762 din 07.07.2014, în care se menționa că proprietarul autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX (înregistrată în Republica Bulgaria) G. Parpulov transmite autoturismul susmenționat pentru folosire lui

Cheosea Ivan, autenticată eronat de notarul Republicii Bulgaria, Valentin Vîcov, convingându-l pe Cheosea Ivan că procura vizată este un document care confirmă faptul înstrăinării lui autoturismul de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare XXXXX, astfel acesta l-a înșelat pe Cheosea Ivan, cauzând o daună considerabilă în mărime de 63 000 lei.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, escrocheria, adică **dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, ori încheierea unui act juridic care este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.**

3.2. Pentru a motiva soluția pronunțată, instanța de apel, reluând cercetarea judecătorească, și audiind partea vătămată Parpulov G., succesorul părții vătămate Cheosea L., martorii Jeleapov I. și Bogoeva M., inculpatul Burlacov D., dar și verificând probele materiale cercetate în prima instanță, a relevat că această instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate pe cauză și a concluzionat în mod legal despre achitarea inculpatului Burlacov D. în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (1) Cod penal, și legal a pronunțat în privința inculpatului o sentință de achitare pe acest capăt de acuzare.

La acest capitol, instanța de apel a notat că pentru a fi antrenată răspunderea penală pentru însușirea bunurilor unei alte persoane încredințate în gestiune, este necesar să se stabilească în primul rând: faptul încredințării bunurilor în gestiunea persoanei respective, în al doilea rând: însușirea ilegală și gratuită a acestor bunuri, care a cauzat prejudicii părții vătămate, și în al treilea rând: existența intenției directe și a scopului material.

Subiectul însușirii/delapidării bunului altei persoane poate fi o persoană care a atins la o anumită vârstă la momentul săvârșirii infracțiunii.

Apreciind probele administrate în prezenta cauză din punct de vedere al intimei convingeri, veridicității și suficienței, instanța de apel a ajuns la concluzia că nu s-au constatat probe care să demonstreze în mod obiectiv vinovăția inculpatului Burlacov Denis în învinuirea ce i-a fost înaintată în baza art. 191 alin. (1) Cod penal, în acest sens inculpatul Burlacov Denis urmând a fi achitat în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, adică în baza temeiului că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Reieșind din probele prezentate de procuror în prezenta cauză penală, instanța de apel a opinat că pe episodul legat de învinuirea înaintată în baza art. 191 alin. (1) Cod penal, între inculpat și partea vătămată Parpulov Gheorghii au existat exclusiv raporturi juridice civile ce decurg din tranzacția (contractul) de vânzare-cumpărare a autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu plăcuță de înmatriculare H2838BA.

Astfel că, între inculpatul Burlacov Denis și partea vătămată Parpulov Gheorghii a avut loc un acord (tranzacție) privind cumpărarea-vânzarea vehiculului de marcă „Opel Vivaro”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, la prețul de 5 000 (cinci mii) de euro, în rate. Declarațiile lui Parpulov Gheorghii, audiat în ședința de judecată a instanței de fond și în instanța de apel, atestă existența înțelegerii menționate, în special: „...a fost de acord să vândă autoturismul pentru cinci mii de euro și că îl va achita în rate pe parcursul unui an, autoturismul este de marcă „Opel Vivaro” înmatriculat pe numele lui Parpulov Gheorghii, cu

numărul de înmatriculare „XXXXX” în Republica Bulgaria. Contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat în mod verbal. Apoi, Parpulov Gh. s-a dus în Bulgaria și a făcut o procură prin care i-a dat împuternicire inculpatului să conducă vehiculul, iar apoi, după ce ar fi achitat suma solicitată, partea vătămată ar fi făcut acest lucru cu dreptul de a vinde vehiculul. Pentru vehiculul în cauză, Parpulov Gheorghi a întocmit o procură care împuternicea pe Burlacov Denis, iar partea vătămată a transmis imediat vehiculul lui Burlacov D.”

Mai mult ca atât conform declarațiilor părții vătămate Parpulov Gheorghi, inculpatul și-a îndeplinit parțial obligația de a restitui costul vehiculului dobândit de marcă „Opel Vivaro” cu numărul de înmatriculare XXXXX : „...Burlacov D. datora 5 650 euro pentru autoturism și pentru roțile și turbina suplimentară; până în prezent, Burlacov Denis datorează părții vătămate 2 400 euro, a achitat părții vătămate 3 200 de euro. Sora inculpatului i-a adus lui Parpulov Gheorghi 1 500 de euro, vărul inculpatului i-a adus 500 de euro, iar Burlacov însuși i-a dat în tranșe aproximativ 500-600 de euro...”.

Rambursarea de către inculpat a costului autovehiculului a fost atestată și de martorul Bogoeva M., care a explicat că a primit bani de la fratele său Burlacov Denis, care se afla în Germania la acea dată, și i-a dat personal soției părții vătămate, Parpulov Gheorghi, ca plată pentru mașină. Martora Bogoeva M., care a fost audiată în instanța de apel, a declarat că știa că fratele ei a achitat datoria, deoarece ea a predat 1 500 de euro, iar vărul lor Ruslan Gracev a predat 500 de euro.

Existența contractului (tranzacției) între partea vătămată Parpulov Gheorghi și inculpatul Burlacov Denis privind cumpărarea-vânzarea vehiculului de marcă „Opel Vivaro” cu numărul de înmatriculare XXXXX este confirmată și de poziția părții vătămate Parpulov Gheorghi, care, cunoscând că Burlacov Denis a încetat să mai respecte termenii înțelegerii lor de a rambursa costul vehiculului, știind că inculpatul dorea să pună pe internet un anunț despre vânzarea acestui vehicul pentru ca ulterior să poată folosi veniturile din vânzare pentru a achita restul sumei rămase, Parpulov Gheorghi nu s-a opus vânzării vehiculului, ceea ce rezultă direct din declarația sa dată în fața instanței de judecată: „...un an și ceva mai târziu Parpulov Gheorghi i-a cerut lui Burlacov Denis banii, însă inculpatul i-a spus părții vătămate că va pune mașina pe internet, o va vinde și va restitui datoria părții vătămate. Ulterior, inculpatul i-a spus lui Parpulov Gheorghi că a vândut mașina, nu a vrut să spună cui a vândut mașina, a spus că a vândut mașina pentru suma de 1 500 de dolari...”.

Declarațiile părții vătămate Parpulov Gheorghi în partea încheierii în mod verbal a contractului de vânzare-cumpărare a autovehiculului de marcă „Opel Vivaro” cu numărul de înmatriculare XXXXX, la perfectarea procurii de către proprietar pe numele lui Burlacov Denis, precum și la executarea parțială a obligațiilor contractuale de către inculpat de a plăti pentru autoturism, nu se contrazic cu declarațiile lui Burlacov Denis depuse în cadrul urmăririi penale.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că probele menționate demonstrează că Parpulov Gheorghi și Burlacov (anterior Caramalac) Denis au încheiat un act juridic de vânzare-cumpărare a autoturismului, care, prin natura sa, este un act juridic consensual și care se consideră încheiat atunci când părțile ajung la un acord cu privire la termenii actului

juridic încheiat. În acest sens, argumentele procurorului potrivit căroră autovehiculul de marcă „Opel Vivaro” cu numărul de înmatriculare XXXXX a fost încredințat doar pentru utilizare de către partea vătămată Parpulov Gheorghi inculpatului Burlacov Denis au fost respinse ca neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a reiterat că în speța dată, nu există obiectul infracțiunii prevăzut la art. 191 Cod penal, adică bunurile altor persoane încredințate în gestiunea persoanei vinovate, fapt demonstrat prin încheierea actului juridic consensual dintre părți privind vânzarea și cumpărarea automobilului, inclusiv acordul dintre Parpulov Gheorghi și Burlacov Denis privind convenirea prețului automobilului, condițiile de plată a valorii acestuia, transmiterea automobilului cumpărat către Burlacov Denis după încheierea contractului de vânzare-cumpărare, rambursarea parțială de către ultimul a costului mijlocului de transport dobândit.

Subsidiar, s-a evidențiat că neîndeplinirea de către Burlacov Denis a obligației de achitare a autoturismului, care a luat naștere ca urmare a contractului de vânzare-cumpărare cu Parpulov Gheorghi, nu are tangență cu infracțiunea prevăzută la art. 191 alin. (1) Cod penal, în comiterea căreia este învinuit Burlacov Denis, aceasta deoarece nerespectarea termenului de executare a obligațiilor contractuale, în astfel de circumstanțe, exclude răspunderea penală a lui Burlacov Denis și atrage doar răspunderea delictuală a acestuia.

Făcând referire la capătul de învinuire înaintat lui Burlacov Denis în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a opinat că prima instanță pripit și neîntemeiat a ajuns la concluzia despre nevinovăția inculpatului Burlacov Denis în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal și lipsa elementelor constitutive a componenței infracțiunii în acțiunile acestuia.

În acest sens, s-a reiterat că în speța dată, latura obiectivă a escrocheriei constă în transmiterea de către partea vătămată a bunului făptuitorului, săvârșit sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere din partea ultimului. Mai mult ca atât, actul de transmitere voluntară din exterior al bunului înseamnă nu doar pur și simplu transmiterea bunului în mâinile făptuitorului, ci și obținerea anumitor foloase din disponibilitatea acestuia. Astfel, specificul legăturii cauzale a escrocheriei comise prin înșelăciune constă în aceea că la actul de transmitere al bunului din posesia părții vătămate în posesia făptuitorului participă direct însăși partea vătămată, acționând sub influența înșelăciunii.

Concomitent, s-a concretizat că primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

În caz de abuz de încredere bunul poate fi deținut și de făptuitor, căruia îi este transmis acest bun în legătură cu stabilirea unor relații de ordin civil (de exemplu, contracte de închiriere) sau în legătură cu relațiile personale dintre persoana căreia îi aparține bunul și făptuitor (de exemplu, transmiterea bunului în credit, pentru depozitare temporară etc.). În toate cazurile, făptuitorul prin înșelăciune, intră în posesia bunului fără intenția restituirii bunului sau rambursării valorii acestuia.

Instanța de apel, apreciind probele prezentate de partea acuzării în cadrul derulării procesului penal în prezenta cauză penală, a considerat că și-a găsit confirmare intenția inculpatului Burlacov Denis în comiterea infracțiunii de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, ori încheierea unui act juridic care este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

Astfel, reieșind din declarațiile părții vătămate Cheosea Ivan s-a constatat că la sfârșitul lunii septembrie a anului 2014, el a transmis inculpatului Burlacov Denis bani în echivalent de 63 000 lei pentru achiziționarea autoturismului de marcă „Opel Vivaro” cu nr. XXXXX (înmatriculat în R. Bulgaria), însă fiind indus în eroare de către inculpat, care i-a înmănat o procură notarială falsă cu nr. 9762 din 07.07.2014, a fost deposedat de mașină, fără a avea drepturi legale asupra acesteia, ceea ce indică asupra faptului că i-a fost cauzat un prejudiciu material semnificativ.

Cele descrise confirmă cu certitudine existența atât a laturii obiective, cât și a celei subiective ale infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece inculpatul Burlacov Denis a înțeles că a acționat ilegal și cu rea-credință, și anume a primit mijloace bănești de la Cheosea Ivan, fiind conștient că în viitor acesta din urmă ar putea rămâne fără bunul mobil procurat, din motiv că inculpatul i-a prezentat procura notarială falsificată cu nr. 9762 din 07.07.2014.

Totodată, s-a notat că inculpatul știa cu certitudine că adevăratul proprietar al autoturismului, Parpulov Gheorghi nu avea absolut nicio legătură cu perfectarea și întocmirea procurii false pe numele lui Cheosea Ivan, deoarece el întocmise o procură notarială falsă pe numele acestuia, datată cu 07.07.2014, fără consimțământul lui Parpulov Gheorghi și fără știrea acestuia, apoi, la sfârșitul lunii septembrie a anului 2014, inculpatul a vândut cet. Cheosea Ivan, autoturismul ce aparținea cu drept de proprietate lui Parpulov Gheorghi, la un preț echivalent cu suma de 63 000 lei, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

În continuare, instanța de apel a statuat că infracțiunea imputată inculpatului Burlacov Denis face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar termenul prescripției tragerii la răspundere penală pentru infracțiunile mai puțin grave constituie 5 ani, de la data săvârșirii infracțiunii (art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal), de unde reiese că acest termen a expirat la data emiterii prezentei decizii. Termenul legal de prescripție nu a fost întrerupt prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

Ținând cont de aceste dispoziții legale și luând în considerare toate circumstanțele de mai sus, instanța a conchis că Burlacov Denis urmează a fi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal și liberat de răspundere penală în baza art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea prescripției de tragere la răspundere penală.

Punând în discuție acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cheosea Ivan către Burlacov Denis privind încasarea sumei de 68 000 (șaizeci și opt de mii) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune și sumei de 20 000 (douăzeci de mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune (vol. I, f.d. 108), instanța de apel a ajuns la concluzia să o admită parțial, din următoarele considerente.

Având drept reper prevederile art. 219 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

În corespundere cu prevederile art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

După cum reiese din materialele cauzei, partea vătămată Cheosea Ivan a depus acțiune prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 68 000 (șaizeci și opt mii) lei și 20 000 (douăzeci de mii) lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

Prin prejudiciu moral se subînțeleg acele suferințe fizice sau psihice, care au fost cauzate prin acțiuni sau inacțiuni care atentează valorile nepatrimoniale, ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau care atentează valorile dobândite legal (viață, sănătate, demnitate și reputație profesională, inviolabilitatea vieții personale, secret familial și privat), prin acțiunile care atentează drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor).

Prejudiciile cauzate în urma infracțiunilor pot fi clasificate după cum urmează: prejudicii fizice; daune emoționale (sentimentale), această categorie include suferințe psihice; prejudiciul social (public) (onoare, demnitate, viața personală, nume, pseudonim); dauna, aplicată persoanelor juridice (declarații făcute în presă și în alte moduri, care sunt considerate false).

Daunele emoționale (sentimentale) reprezintă suferințele psihice cauzate de sentimente jignitoare, care conțin suferințe psihice predeterminate de pierderea, vătămarea, sau boala gravă a celor dragi, pierderea locului de muncă, divulgarea secretelor de familie sau a secretelor medicale, limitarea sau privarea temporară de anumite drepturi, precum și alte suferințe psihice similare.

Subsidiar, la stabilirea daunei morale, urmează a fi luate în considerare atât evaluarea subiectivă a gravității cauzării suferințelor fizice și psihice părții vătămate, cât și datele obiective care confirmă acest fapt și anume: importanța vitală a drepturilor și valorilor personale nepatrimoniale (viață, sănătate, libertate, inviolabilitatea domiciliului, secret privat și de familie, onoare, demnitate și reputație profesională); gradul de suferință psihică și fizică suferită de partea vătămată (închisoare, vătămare corporală, moartea celor dragi, (rudelor), pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); forma de vinovăție (intenție, neglijență) a persoanelor care au cauzat prejudiciul, dacă este necesar ca existența acestuia să compenseze prejudiciul moral.

Așadar, reieșind din circumstanțele cauzei, analizând probele și argumentele părților, evaluând nivelul de suferințe fizice și psihice cauzate părții vătămate Cheosea Ivan prin acțiunile inculpatului, instanța de apel a considerat oportun de a admite parțial solicitările înaintate prin acțiune civilă și de a dispune încasarea din contul inculpatului Burlacov Denis în beneficiul părții vătămate Cheosea Ivan în calitate de compensare pentru prejudiciul material cauzat în urma infracțiunii – 68 000 lei și în calitate de prejudiciu moral – 10 000 (zece mii) lei, ceea ce va aduce o satisfacție echitabilă părții vătămate, fiind apreciată drept o despăgubire proporțională cu prejudiciul cauzat părții vătămate.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs de către avocatul Cimpoeș Vladimir în numele inculpatului Burlacov Denis, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal și art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că în faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

În motivarea recursului se susține că instanța de apel corect și întemeiat a constatat că între inculpatul Burlacov Denis și partea vătămată Parpulov Gheorghî a avut loc o înțelegere verbală (act juridic) privind vânzarea-cumpărarea mijlocului de transport de model „Opel Vivaro” cu numărul de înregistrare al Republicii Bulgaria XXXXX cu prețul de 5 000 euro în rate (pagina 31 din decizia Curții de Apel Comrat). Fiind audiat în calitate de partea vătămată Parpulov Gheorghî a declarat că el a știut despre intenția lui Burlacov Denis de a vinde acest automobil cu scopul de a-i achita restul sumei și nu a obiectat împotriva acestui fapt.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia că dreptul de proprietate asupra automobilului de model „Opel Vivaro” cu numărul de înregistrare al Republicii Bulgaria XXXXX a trecut de la Parpulov Gheorghî către Burlacov Denis în baza unor temeieri legale.

Însă, la motivarea soluției adoptate în speța dată, această instanță ajunge la concluzia neîntemeiată precum că Burlacov Denis a avut intenția directă și interes material la însușirea în beneficiul său a mijloacelor bănești primite de la partea vătămată Cheosea Ivan, concluzie pe care recurentul o consideră contradictorie și neargumentată.

Concomitent, se mai arată că partea acuzării nu a prezentat careva probe concludente care ar demonstra săvârșirea de către inculpatul Burlacov Denis a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, precum și faptul confecționării de către Burlacov Denis a procurii notariale. Or, pe parcursul urmăririi penale Burlacov Denis a dat declarații consecutive și a relatat că procura nr. 17501 din 12 decembrie 2013 i-a fost eliberată de către Parpulov Gheorghî, care a fost transmisă ulterior, cumpărătorului Cheosea Ivan.

4.1. Pe marginea recursului declarat a depus referință procurorul, care a solicitat inadmisibilitatea recursului declarat, pe motiv că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele expuse în recurs sunt neîntemeiate și declarative.

5. Judecând recursul în baza materialelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele motive:

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează, parțial sau integral, hotărârea atacată și dispune

rejudicarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs, menționează faptul că, în conformitate cu art. 3 Cod de procedură penală, (1) În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Concomitent, Legea nr. 246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) a intrat în vigoare la data de 01.09.2023.

Potrivit conținutului art. XI alin. (3) al Legii nr. 246, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Astfel, recursul declarat în prezenta cauză penală, urmează a fi examinat în baza temeiurilor anterioare, întrucât acesta a fost declarat până la data de 01.09.2023.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

În continuare, referindu-se la cauza dedusă judecării, completul de judecată notează că instanța de apel, la judecarea cauzei soluționează următoarele chestiuni de drept: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.*

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, instanța de recurs constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual penale în partea motivării hotărârii, or, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În context, instanța de recurs reține că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la **17 august 2018**, norma de incriminare – art. 190 Cod penal, în baza căruia inculpatul a fost condamnat de către instanța de apel, a fost amendată, după cum urmează:

„4. În dispoziția alineatului (1), textul *„înșelăciune sau abuz de încredere”* se substituie cu textul *„inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”*.

Așadar, după 17 august 2018, alin. (1) din art. 190 Cod penal, avea următorul cuprins: *„Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale*

obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, săvârșite de mai multe persoane care a produs daune în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.”

Concomitent, din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Burlacov Denis și a dispus condamnarea acestuia în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, reținând fapta potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (1) Cod penal, și anume: „(...) dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, ori încheierea unui act juridic care este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile” (f.d. 171, verso; vol. IV).

Totodată, textul art. 22 din Constituția Republicii Moldova consacră, cu titlu de principiu, neretroactivitatea legii penale, prin definitivarea interdicției că nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. Aceeași aserțiune a fost preluată de către legiuitor în legea materială, unde la art. 8 Cod penal a reglementat expres că caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În acest context, este evident că instanța de apel, la judecarea cauzei nu a ținut cont că fapta incriminată inculpatului a fost comisă în septembrie 2014, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin *Legea nr. 179 din 26 iulie 2018*.

Prin urmare, instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, urma să țină cont de faptul că prin *Legea nr. 179 din 26 iulie 2018*, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile. Mai mult de atât, în acțiunile inculpatului au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment (septembrie 2014) nu erau prevăzute de legea penală.

Așadar, se atestă că la judecarea apelului declarat, instanța de apel, constatând vinovăția lui Burlacov Denis în comiterea faptei prejudiciabile prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, a dispus condamnarea acestuia pentru comiterea unei infracțiuni neprevăzute de legea penală la momentul comiterii faptei, ceea ce vine în contradicție cu principiile enunțate mai sus.

Rezumând cele consemnate mai sus, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța ierarhic inferioară a admis erori de drept, care nu pot fi remediate pe calea recursului, ceea ce duce la admiterea recursului declarat, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea condamnării lui Burlacov Denis în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către Curtea de Apel Cahul.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii penale asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să argumenteze clar concluziile sale în decizia

adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul declarat de către avocatul Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Burlacov Denis, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 iunie 2022, în cauza penală în privința lui **Burlacov Denis XXXXX**, în latura penală, în partea condamnării lui Burlacov Denis în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către Curtea de Apel Cahul.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Mănăscurtă Igor